

Notitie Statencommissies

Selectie indicatoren Programmabegroting 2019

Voor het proces voor de selectie van relevante indicatoren is een Begeleidingscommissie P en C ingesteld. Deze commissie heeft in de integrale commissievergadering van 23 mei 2018 aangegeven hoe zij dit proces wil vormgeven.

Commissiebesprekingen

De Begeleidingscommissie hecht er aan dat Provinciale Staten (PS) zich in de volle breedte inhoudelijk bezig houden met de vraag hoe zij willen en kunnen sturen op de beoogde doelen van de provincie. Een van de instrumenten daarvoor in de toepassing van indicatoren. Naast de bestaande en deels verplichte (BBV) indicatoren hebben PS aangegeven dat er behoefte is aan aanvullende indicatoren. In diverse debatten hebben PS dit bepleit. Daarom is voorzien in de aanpak en agendering van dit onderwerp in de eerstkomende commissievergaderingen.

Vorbereiding in de fracties

De Begeleidingscommissie vraagt op korte termijn de fracties van Provinciale Staten:

- a. een bespreking van het onderwerp indicatoren in de vakcommissies voor te bereiden in een fractievergadering (voor de vergaderingen van juni);
- b. daarbij de criteria (voor de keuze van een onderwerp en voor de keuze van indicator) te hanteren die de Begeleidingscommissie heeft gepresenteerd;
- c. in de fractie één of twee onderwerpen te selecteren en deze in te brengen in de vergadering;
- d. de fractie kan worden gevraagd ter vergadering te motiveren waarom dat (beleids)onderwerp wordt voorgesteld en welke indicator daarbij wordt gewenst.

Wijze van bespreking in commissieverband

Ter ondersteuning van de commissie bespreking licht de vertegenwoordiger van de Begeleidingscommissie toe wat de bedoeling is. In de voorbereiding is een onderscheid gemaakt in de selectie van onderwerpen en van bijpassende indicatoren. Die combinatie is nodig, omdat zo bepaald kan worden of er sprake is van een geschikte indicator. Het opnemen van een dergelijke indicator moet Provinciale Staten meerwaarde bieden.

Selectie van onderwerpen

Om de onderwerpen te kiezen waarbij indicatoren van toegevoegde waarde zijn voor PS heeft de Begeleidingscommissie een aantal criteria opgesteld. Hoe meer criteria van toepassing zijn, des te relevanter is dat onderwerp:

1. Per commissie maximaal twee
2. Belangrijk voor PS als geheel
3. Maatschappelijk relevant (ook voor burgers)
4. Aanmerkelijke omvang in financiën
5. Meer kwalitatief dan kwantitatief
6. Beleid in samenhang met uitvoering

Selectie van bijpassende indicatoren

In het voortraject is benadrukt dat de stuurinformatie van indicatoren beoordeeld moet worden op de waarde die deze toevoegt (naast andere informatie). De Begeleidingscommissie let allereerst op de volgende randvoorwaarden: de indicator moet

- ✓ aan een duidelijk doel gekoppeld zijn
- ✓ een sterke relatie met dat doel hebben
- ✓ houvast en meerwaarde bieden in controlerende en sturende rol
- ✓ uitlegbaar, vergelijkbaar in tijd, realistisch uitvoerbaar.

Bij de selectie van indicatoren hanteert de Begeleidingscommissie enkele criteria voor de ideale indicator.

1. Deze is meer kwalitatief dan kwantitatief
Denk daarbij ook aan alternatieven voor cijfers (burgerpanels, werkbezoek, rapporteurschap, presentaties deskundigen).
2. Per onderwerp is een bredere set indicatoren beschikbaar.
Denk aan een combinatie van beïnvloedbaar door de provincie/niet (direct) beïnvloedbaar (combinatie prestatie en effect).
3. De indicator biedt de mogelijkheid een vergelijking te maken over meer jaren
4. De indicator is te vergelijken met landelijke cijfers; op basis daarvan zijn streefwaarden toe te kennen voor komende periode.
5. Voorkeur voor absolute getallen (percentages alleen als deze betekenisvol zijn).

Vragen bij selectie

Om de inhoudelijke bespreking van de selectie van indicatoren te faciliteren zijn bovengenoemde criteria verwerkt in een aantal eenvoudige vragen, die steeds, bij iedere mogelijke indicator, beantwoord worden.

I (Maatschappelijk effect)

1	Wat is het onderwerp / het maatschappelijk vraagstuk?	
2	Waarom is dat onderwerp of maatschappelijk vraagstuk belangrijk voor de provincie of waarom is dat een probleem?	
3	Welk effect wil de provincie zien, welke verandering of verbetering? Of wat wil je behouden? Welke ontwikkeling wil je volgen?	
4	Welke informatie hebben PS nodig om dit te volgen of om de ontwikkeling of verandering inzichtelijk te maken?	
5	Wat wil de provincie bereiken, welk streefcijfer geldt daarvoor of welke vergelijking wil je maken of welke periode wil je volgen?	

II (Provinciale aandeel / doel)

1	Wat het is provinciale doel, wat doet de provincie of zou de provincie er aan kunnen doen? Wat is ons aandeel?	
2	Wat willen PS weten om een beeld te krijgen hoe het vraagstuk zich ontwikkelt?	
3	Welke informatie geeft PS daarover inzicht?	
4	Wat wil de provincie bereiken, welk streefcijfer geldt daarvoor of welke vergelijking wil zij maken of welke periode wil de provincie volgen?	

Vervolgproces tot de Programmabegroting 2019

De Begeleidingscommissie bundelt de suggesties voor onderwerpen inclusief indicatoren die uit de vier commissies komen en legt deze als voorstel aan GS voor. De volgende stappen zet de Begeleidingscommissie:

- a. de voorstellen uit de vakcommissies worden aan de criteria getoetst;
- b. de mogelijkheden en beperkingen van de voorgestelde onderwerpen / indicatoren worden verkend;
- c. De Begeleidingscommissie verantwoordt de voortgang / het voorlopig resultaat van dit proces aan de commissies (eventueel via commissie Bestuur 4 juli, 18 juli);
- d. De organisatie werkt de indicatoren uit in het proces van de Programmabegroting 2019 (eind juli/begin augustus).

Ten slotte

De Begeleidingscommissie geeft in overweging na de verkiezingen voor Provinciale Staten in 2019 de vraag naar een actualisatie van (op dat moment) relevante indicatoren stellen. Dit kan (bijvoorbeeld in de inwerkperiode of in een statenconferentie) in de voorbereiding op de Programmabegroting 2020 moeten plaatsvinden.

Namens de Begeleidingscommissie

Gerbe de Vos
Anja Veninga